MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Wydział Rodziny i Polityki Społecznej
Aleje Jerozolimskie 28, 00-024 Warszawa

WRPS-I.431.1.7.2026.MT

Protokół kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w dniach 17, 18 lutego 2026 r.

I. Nazwa jednostki:
Urząd Miasta Podkowa Leśna.

II. Miejsce przeprowadzenia kontroli:
Urząd Miasta Podkowa Leśna ul. Akacjowa 39/41, 05-807 Podkowa Leśna.

III. Zakres kontroli:
Realizacja zadań własnych gminy w zakresie: udzielania schronienia osobom tego potrzebującym, prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych, zapewnienia zgodności zatrudnienia kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

IV. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli:
Od 17 do 18 lutego 2026 r.

V. Rodzaj kontroli:
Kontrola kompleksowa.

VI. Okres objęty kontrolą:
Od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli.

VII. Skład osobowy zespołu kontrolującego:
Katarzyna Sałek – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Pomocy Środowiskowej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przewodnicząca zespołu inspektorów;
Michał Tymiński – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Pomocy Środowiskowej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
Działający na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 28/WRPS/2026 z dnia 2 lutego 2026 r., wydanego przez działającą z upoważnienia Wojewody

Mazowieckiego Panią Kingę Jura – Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
Przed rozpoczęciem kontroli członkowie zespołu inspektorów złożyli pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających ich wyłączenie od udziału w kontroli, w związku z § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. 2025 poz. 1065).

VIII. Podstawa prawna kontroli:
1. Art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.),
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. 2025 r., poz. 1065).
Kontrolę poprzedzono sporządzeniem programu kontroli, który został zatwierdzony przez Panią Kingę Jura – Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
Pismem znak: WRPS-I.431.1.7.2026.MT z dnia 2 lutego października 2026 r. oraz z dnia 9 lutego 2026 r. Burmistrz Miasta Podkowa Leśna została poinformowana o terminie i przedmiocie kontroli.

[dowód: akta kontroli str. 1 - 15, 47]

IX. Kierownictwo kontrolowanej jednostki:
Pani Magdalena Eckhoff – Burmistrz Miasta Podkowa Leśna od 2024 roku.
Burmistrz Miasta Podkowa Leśna Pani Magdalena Eckhoff upoważniła Panią Edytę Żaczkiewicz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej do składania wyjaśnień podczas kontroli kompleksowej z realizacji zadań własnych gminy w dniach 17 – 20 lutego 2026 r.

[dowód: akta kontroli str. 16 - 17]

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Miasta Podkowa Leśna pod pozycją nr 1/2026.

Ustalenia kontroli:

I. Podstawy prawne działania i organizacja pracy Urzędu Miasta Podkowa Leśna.

W okresie objętym kontrolą Urząd Miasta Podkowa Leśna działał na podstawie:
1. Statutu przyjętego Uchwałą Nr 401/LII/23 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Podkowa Leśna.
2. Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem Nr 90/2023 Burmistrza Miasta Podkowa Leśna z dnia 25 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu

Organizacyjnego Urzędu Miasta Podkowa Leśna zmienionego następującymi Zarządzeniami Burmistrza Miasta Podkowa Leśna: Nr 30/2024 z dnia 19 marca 2024 r., Nr 85/2025 z dnia 20 listopada 2025 r., Nr 95/2025 z dnia 23 grudnia 2025 r.
W Urzędzie Miasta Podkowa Leśna podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań wynikających z art. 17 ust.1 pkt 3 i 12 ustawy o pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej.

Ośrodek działa na podstawie Statutu wprowadzonego Uchwałą Nr 321/XLII/2022 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 8 września 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej.
Zgodnie z § 3 Statutu, OPS w Podkowie Leśnej umożliwia osobom rodzinom i społecznościom lokalnym przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych poprzez m. in. ocenę oraz analizowanie potrzeb lokalnych w zakresie pomocy społecznej, w tym problemów społecznych, potrzeb socjalnych zarówno jednostkowych jak i środowiskowych występujących na terenie miasta Podkowa Leśna, koordynowanie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej, koordynacja zadań związanych z pomocą społeczną, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, realizacji zadań wynikających z zadań gminnego rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w tym prowadzenie i organizowanie wsparcia dla osób zagrożonych i dotkniętych przemocą, ośrodek przy wykonywaniu zadań współpracuje z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz innymi jednostkami w celu realizacji zadań określonych w statucie.

Kierownik Ośrodka Zarządzeniem Nr 021.3.2022 z dnia 8 marca 2022 roku wprowadziła Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej, zmieniony następującymi Zarządzeniami Kierownika Ośrodka: Nr 021.11.2022 z dnia 17 sierpnia 2022 r., Nr 021.12.2022 z dnia 20 września 2022 r., Nr 021.14.2022 z dnia 5 grudnia 2022 r., Nr 021.1.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.
Zgodnie z § 5 Regulaminu na czele Ośrodka stoi kierownik. Do zadań Kierownika Ośrodka należy również m.in. prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych, w ramach posiadanego upoważnienia w indywidualnych sprawach z zakresu działania Ośrodka należących do właściwości gminy.

W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej znajduje się Klub Seniora „Podkowa", który realizuje zadania z zakresu wsparcia seniorów powyżej 60 roku życia. Organizacje Klubu określa odrębny regulamin opracowany przez koordynatora klubu podlegający zatwierdzeniu przez kierownika klubu.

Upoważnienia w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej:
Zarządzeniem nr 24/2021 Burmistrz Miasta Podkowa Leśna z dnia 15 lutego 2021 r. upoważnił Panią Edytę Żaczkiewicz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Następnie Zarządzeniem nr 31/2020 z dnia 19 marca 2020 r. Burmistrz Miasta Podkowa Leśna upoważnił Panią Karolinę Błeszyńską – specjalistę pracy socjalnej zatrudnioną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

[dowód: akta kontroli str. 18 - 19]

Oceniając podstawy prawne działania i organizację pracy Ośrodka stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zespół kontrolny stwierdził, że w upoważnieniu Burmistrza wprowadzone Zarządzeniem nr 31/2020 z dnia 19 marca 2020 r. dla Pani Karoliny Błeszyńskiej (specjalisty pracy socjalnej) zatrudnionej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej, do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, przywołano niewłaściwą podstawę prawną, tj. art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

* Powyższa nieprawidłowość narusza zapisy art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Burmistrz może udzielić upoważnienia innej osobie wyłącznie na wniosek kierownika OPS. W art. 110 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214, z późn. zm.) ustalony został tryb przekazywania na wniosek kierownika ośrodka uprawnień do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy dla innych pracowników i tylko ten przepis powinien być wskazany w podstawie prawnej upoważnień wydanych dla innych osób niż kierownik Ośrodka. Art. 110 ust. 7 ustawy odnosi się do upoważnienia wydanego dla kierownika Ośrodka, co w tym przypadku nie miało zastosowania.

Realizację kontrolowanego zadania oceniono pozytywnie z nieprawidłowością.

II. Realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej.

Strategia Rozwiazywania Problemów Społecznych dla Miasta Podkowa Leśna, opracowana na lata 2017-2027, przyjęta została Uchwałą Nr 178/XXX/2016 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 22 listopada 2016 r.

Strategia na lata 2017-2027 zawiera:
- część wstępną (wstęp i podstawa prawna);
- część diagnostyczna (charakterystyka Podkowy Leśnej, pomoc społeczna, diagnoza najważniejszych potrzeb społecznych, wyniki badań ilościowych, analiza SWOT, zasoby instytucjonalne);
- część programowa (cele strategiczne i kierunki działań, rekomendowane kierunki działań w PTO, źródła finansowania strategii);
- wdrażanie, monitoring, ewaluacja.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, którego obowiązek opracowania dla jednostki samorządu terytorialnego wynika z art. 16b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Zgodnie z zapisami art. 16b ust. 2 Strategia powinna zawierać w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej; prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie:
a) celów strategicznych projektowanych zmian,
b) kierunków niezbędnych działań,
c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
d) wskaźników realizacji działań.

Strategia dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2017-2027 zawiera cele strategiczne i cele operacyjne.
Głównym założeniem Strategii jest realizacja celów, które powinny przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców Miasta Podkowa Leśna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę sytemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy.

Cele strategiczne:

- Wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne, utrzymanie dziecka w rodzinie, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci.

- Budowa i rozwój systemu wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:
1. Zapewnienie odpowiednich form opieki.
2. Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych.

3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki osobom najbliższym.
4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.
5. Aktywizacja.

- Budowa systemu wsparcia osób bezrobotnych w konsekwencji ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnym.
2. Zapewnienie pomocy osobom pozbawionym mieszkania.
3. Podniesienie wiedzy i świadomości dotyczącej rynku pracy.
4. Łagodzenie społecznych skutków długotrwałego bezrobocia i przeciwdziałanie dyskryminacji na rynku pracy.

- Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zahamowanie wzrostu spożycia alkoholu.
3. Przeciwdziałanie przemocy domowej.
4. Terapia.
5. Promocja zdrowego stylu życia.

- Monitoring problemów społecznych i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Cele szczegółowe:

1. Ocena stanu potrzeb społecznych.
2. Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.
3. Ocena działań organizacji pozarządowych na terenie gminy.
4. Zwiększenie możliwości współpracy pomiędzy poszczególnymi organizacjami pozarządowymi.

Do każdego z celów strategicznych określono kierunki działań, wskaźniki realizacji działań, podmioty odpowiedzialne za realizacje, źródła finansowania, okres realizacji.

W Strategii nie wskazano szczegółowego harmonogramu realizacji poszczególnych zadań natomiast zapisano, że skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od monitoringu i ewaluacji, budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań. Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizacji działań oraz modyfikacji działań w przypadku istotnych zmian.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jako jedno z celów strategicznych, mających na celu budowę systemu wsparcia osób bezrobotnych w konsekwencji ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne, wskazano konieczność zajęcia się problemem bezdomności.

W powyższej Strategii odniesiono się do zadania gminy będącego przedmiotem kontroli, tj. związanego z prowadzeniem i zapewnieniem miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych (występujących w strategii pod nazwą mieszkania chronione), które zgodnie z ustawą o pomocy społecznej należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zostały one wymienione w diagnozie, w celu strategicznych oraz w analizie SWOT.

Zgodnie z informacjami Kierownika Ośrodka monitoring Strategii prowadzony jest przez systematyczną ewaluację i analizę realizacji programów oraz działań wdrażających Strategię, w szczególności Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także programu wsparcia seniorów. Monitoring obejmuje analizę sprawozdań rzeczowo-finansowych i opisowych, liczby beneficjentów oraz jakości świadczonych usług, a także ocenę skuteczności podejmowanych działań. Wyniki bieżącego monitoringu stanowią podstawę do wprowadzenia korekt w realizowanych programach, planowania nowych działań oraz dostosowania polityki społecznej do aktualnych potrzeb mieszkańców.

[dowód: akta kontroli str. 20]

Realizację kontrolowanego działania w zakresie opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych oceniono pozytywnie.

III. Opracowanie oceny zasobów pomocy społecznej gminy.

Zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena zasobów pomocy społecznej Miasta Podkowa Leśna została opracowana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która obejmowała infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe, nakłady finansów, ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.
Ocena stanowi podstawę do planowania budżetu na pomoc społeczną na rok następny oraz przygotowanie i wytyczanie kierunków dalszego rozwoju działań pomocowych, aktywizujących oraz usług społecznych.
Według stanu na dzień 31.12.2024 r., zgodnie z przedstawioną oceną zasobów pomocy społecznej za rok 2024, liczba mieszkańców Miasta wynosiła 3 625 osób.

Pomoc i wsparcie z pomocy społecznej w 2024 r. w Mieście Podkowa Leśna uzyskały 129 osoby. Liczba ta jest mniejsza o 10 osób od liczby osób korzystających z pomocy społecznej w roku poprzednim. Zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do roku poprzedniego tj. o 4 osoby. Natomiast liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej osiągnęła poziom 28 osób co oznacza spadek o 3 osoby w stosunku do roku poprzedniego.
Dominującą przyczyną trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodem ubiegania się o pomoc społeczną w 2024 roku, były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, przemoc domowa.
Na terenie Miasta nie zostały utworzone mieszkania treningowe i wspomagane, noclegownie, ogrzewalnie, ani schroniska.
W 2024 r. kadra OPS liczyła 7 osób, w tym 1 kierownik, 3 pracowników socjalnych zatrudnionych w wymiarze 3 etatów, w tym 1 osoba na stanowisku pracownika socjalnego, 1 osoba na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej - koordynator i 1 osoba na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej oraz pozostali pracownicy w liczbie 3 osób. Z tego wszystkie osoby posiadały wykształcenie wyższe i 3 pracowników socjalnych posiadało specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

Plan finansowy Ośrodka na rok 2025 wynosił 1 417 338 zł, w tym na zadania w rozdziale 85214 wynosił 18 000 zł. W związku z brakiem osób wymagających umieszczenia środki nie zostały wydatkowane i zostały przesunięte na realizację innych zadań z zakresu pomocy społecznej.
Plan finansowy Ośrodka na rok 2026 wynosi 1 609 197 zł, w tym na zadania w rozdziale 85214 wynosi 14 000 zł. Na dzień kontroli nie poniesiono wydatków z uwagi na brak osób wymagających zapewnienia tego rodzaju wsparcia. Kierownik Ośrodka oświadczyła, że Ośrodek jest przygotowany organizacyjnie do świadczenia tego typu usługi.
W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi Miasto nie zlecało zadania w obszarze pomocy społecznej i wsparcia, organizacji pozarządowej w trybie działalności pożytku publicznego.
W kontrolowanym okresie Miasto zabezpieczyło środki finansowe na realizację zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, które jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.
Dane z oceny zasobów umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych.
Zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Organ

wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia ocenę, co roku do dnia 30 kwietnia, odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego.
Ocena zasobów pomocy społecznej Miasta Podkowa Leśna za rok 2024 została przekazana 15 kwietnia 2025 r. Radzie Miasta Podkowa Leśna oraz sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem aplikacji CAS.
Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że składana przez OPS ocena zasobów pomocy społecznej za 2024 r. nie została przyjęta stosowną uchwałą Rady Miasta Podkowa Leśna.
Jak oświadczyła Kierownik OPS ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 jest przekazywana w wymaganym terminie Radzie Miasta co umożliwia radnym zapoznanie się z jego treścią, zgłaszaniem uwag oraz omówienie dokumentu na posiedzeniach komisji oraz sesji Rady Miasta.

Oceniając opracowanie oceny zasobów pomocy społecznej gminy stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 poz. 1153) organem gminy jest m.in. rada gminy. Na podstawie art. 15 ww. ustawy organem stanowiącym i kontrolnym w gminie jest rada gminy. Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 1 do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Uchwały rady gminy zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym (art. 14 ust. 1 ww. ustawy).
Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, a więc w tym przypadku Kierownik OPS, obowiązany jest do przedstawienia radzie gminy oceny zasobów pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej nie uzależnia skuteczności działań określonych w art. 16a od podjęcia stosownej uchwały przez radę gminy. Jednak mając na uwadze przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz to, że ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny, ewentualne stanowisko rady gminy wobec przedstawionej oceny konsekwentnie powinno przybrać formę uchwały, wyrażającej akceptację (albo dezaprobatę) wymienionej wyżej oceny, podobnie jak postąpiono w przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych, w której przypadku również ustawa o pomocy społecznej nie wymaga dla ważności działań w zakresie opracowania strategii uchwał organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, a Rada Miasta Podkowa Leśna przyjęła ją uchwałą.

* Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było naruszenie art. 16a ustawy o pomocy społecznej.

W związku z powyższym w zakresie realizacji zadania wynikającego z art. 16a ustawy o pomocy społecznej zespół kontrolujący ocenił pozytywnie z nieprawidłowością.

IV. Realizacja zadań i potrzeby w zakresie pomocy społecznej w świetle rocznych sprawozdań z działalności ośrodka pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.
Sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2024 przekazano do Rady Miasta Podkowa Leśna w dniu 27.04.2025 r.
Zgodnie ze złożonym sprawozdaniem Ośrodek realizował m.in. zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, karty dużej rodziny, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, programu czyste powietrze, dodatku mieszkaniowego, bonu energetycznego, dodatku osłonowego, przeciwdziałaniu przemocy domowej, programu posiłek w szkole i w domu, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy, Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa".
W sprawozdaniach nie wymieniono zadań miasta określonych w ustawie o pomocy społecznej wymienionych w art. 17 ust. 1 pkt 12, tj. zadanie w formie prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.
Natomiast odniesiono się do zadania dotyczącego udzielenia schronienia osobom tego pozbawionym.
Kierownik Ośrodka oświadczyła, że w 2025 r. na terenie miasta Podkowa Leśna nie było osób, którym można byłoby udzielić schronienia na podstawie art. 48 ustawy o pomocy społecznej.

W sprawozdaniu nie odniesiono się do realizacji oraz potrzeb w zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

[dowód: akta kontroli str. 21 - 22]

V. Budżet gminy na zadania pomocy społecznej na rok 2025 i 2026, w tym na udzielenie schronienia osobom tego potrzebującym oraz prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych; podstawy planowania budżetu.

W roku 2025 w ramach zapewnienia schronienia zaplanowano kwotę 18 000 zł. W związku z brakiem osób wymagających tego rodzaju wsparcia środki nie zostały wydatkowane i zostały przesunięte na realizację innych zadań z zakresu pomocy społecznej.

Na 2026 rok w ramach zapewnienia schronienia zaplanowano kwotę 14 000 zł. Na dzień kontroli tj. 17 lutego 2026 r. nie poniesiono wydatków z uwagi na brak osób wymagających tego rodzaju wsparcia.

[dowód: akta kontroli str. 23 - 32]

VI. Kwalifikacje kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących na terenie gminy i ich zgodność z wymaganiami określonymi w ustawie o pracownikach samorządowych i ustawie o pomocy społecznej.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej od dnia 15 lutego 2021 jest Pani Edyta Żaczkiewicz, która posiada wykształcenie wyższe, w 2002 roku uzyskała tytuł magistra, po ukończeniu studiów w Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu na kierunku pedagogika w zakresie polityki społecznej, w 2006 roku ukończyła studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pani Edyta Żaczkiewicz posiada ustawowo wymagany staż pracy w pomocy społecznej dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, określony w art. 122 ustawy o pomocy społecznej. Spełnia również wymagania dotyczące kierowniczych stanowisk urzędniczych zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135) tj. posiada wykształcenie wyższe.

[dowód: akta kontroli str. 33 - 36]

VII. Informacje udostępniane na stronach internetowych urzędu gminy/ops w sprawie sposobu udzielania schronienia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

Informacja o sposobie udzielania pomocy w formie tymczasowego schronienia udostępniona jest na stronie internetowej Ośrodka obejmującej w szczególności rejestr miejsc, w którym gminy zapewniają tymczasowe schronienie osobom w kryzysie bezdomności, liczbę mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz prowadzone przez gminę/powiat lub na ich zlecenie. Niezależnie od publikacji elektronicznej aktualny rejestr miejsc, w których gminy zapewniają tymczasowe schronienie osobą w kryzysie bezdomności był corocznie i niezwłocznie po jego aktualizacji wywieszany w centralnym, ogólnodostępnym miejscu na tablicy ogłoszeń w siedzibie ośrodka pomocy społecznej.

[dowód: akta kontroli str. 37 - 41]

VIII. Działania gminy mające na celu zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

Stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych. Wsparcie w ww. mieszkaniach zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy, osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159, przesłanki obligatoryjnego udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną, ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym.
Zgodnie z informacją Kierownika OPS, Miasto nie prowadzi mieszkań treningowych/wspomaganych, nie zostało również podpisane porozumienie z inną gminą lub organizacją pozarządową w tej kwestii. Nierealizowanie tego zadania wynika z braku zapotrzebowania na tę formę pomocy. Ponadto Kierownika oświadczyła, że na bieżąco jest monitorowana sytuacja mieszkańców i w przypadku wystąpienia przesłanek do udzielenia schronienia w mieszkaniach treningowych bądź wspomaganych niezwłocznie zostaną podjęte stosowne działania.
W trakcie kontroli ustalono również, że Rada Gminy Podkowa Leśna nie podejmowała uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

Mając na uwadze powyższe realizację zadania w kwestii zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
1 W wyniku kontroli ustalono, że Miasto Podkowa Leśna nie prowadzi mieszkań treningowych i wspomaganych, nie zleca realizacji tego zadania innym podmiotom uprawnionym w drodze konkursu ofert, nie zawarła odpowiedniego porozumienia administracyjno-prawnego z innymi gminami oraz nie zastosowała ustawy o zamówieniach publicznych w celu zamówienia takich usług.
* Z oświadczenia Kierownika OPS wynika, że w przypadku wystąpienia konieczności zapewnienia wsparcia w mieszkaniu treningowym/ wspomaganym prowadzonym przez inną gminę lub powiat Gmina Podkowa Leśna może zawrzeć stosownie porozumienie z inną

gminą bądź powiatem prowadzącym lub zlecającym prowadzenie takiego mieszkania. W razie zaistnienia takiej potrzeby gmina niezwłocznie podejmie działania zmierzające do zawarcia odpowiedniego porozumienia i przygotowania niezbędnych regulacji.
* Nieprawidłowość ta narusza zapisy art. 53 ust.1 oraz 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych, które może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.
2. Rada Gminy Podkowa Leśna nie podjęła uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.
* Z oświadczenia Kierownika OPS wynika, że w związku z nieprowadzeniem przez Gminę mieszkania treningowego/wspomaganego Rada Gminy Podkowa Leśna nie podejmowała uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.
* Nieprawidłowość ta stanowi naruszenie art. 97 ust 1 i 5 zgodnie, z którym rada gminy w drodze uchwały ustala w zakresie zadań własnych szczegółowe zasady odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

[dowód: akta kontroli str. 42]

Tym samym zabezpieczenie pomocy w formie mieszkań treningowych i wspomaganych i realizację tego zadania zespół kontrolujący ocenił negatywnie.

IX. Działania gminy mające na celu udzielenie schronienia osobom tego potrzebującym.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Ponadto, tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące.
Ustalono, że Miasto Podkowa Leśna nie prowadzi placówek udzielających schronienia w formie tymczasowego miejsca w noclegowni, ogrzewalni, schronisku dla osób bezdomnych czy schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Miasto nie prowadzi takich placówek.
Rada Miasta Podkowa Leśna w dniu 7 kwietnia 2022 r. podjęła Uchwałę Nr 294/XXXVIII/2022 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
Zgodnie z § 2 ust. 2 Uchwały osoby samotne, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych ponoszą odpłatność w wysokości nie więcej niż 30% posiadanego dochodu a w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi ponoszą odpłatność w wysokości nie więcej niż 50% posiadanego dochodu.
Osoby, których dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe, za pobyt w schroniskach ponoszą odpłatność zgodnie z tabelą załączoną do Uchwały.
Zespołowi kontrolnemu nie zostały przedstawione obowiązujące w kontrolowanym okresie porozumienia/umowy ze schroniskiem dla osób bezdomnych i schroniskiem dla osób z usługami opiekuńczymi, gdyż zgodnie z oświadczeniem Kierownika Ośrodka „ nie wystąpiły przypadki bezdomności wśród mieszkańców Gminy Podkowa Leśna jak i również nie zgłosiły się osoby wymagające skierowania do mieszkania treningowego lub wspomagającego. W związku z tym nie zaistniała potrzeba realizacji tych zadań innych podmiotom ani zawierania porozumień międzygminnych".
Ponadto z dokonanych ustaleń wynika, że Gmina Podkowa Leśna do grudnia 2024 r. miała podpisaną umowę ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu Schronisko "Mar-Kot" w Ożarowie Mazowiecki prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych w Ożarowie Mazowieckim przy ul. Kopernika 2, umowa nie została przedłużona na kolejny okres.

[dowód: akta kontroli str. 44 - 46]

Realizacja zadania w zakresie udzielenia schronienia w noclegowni.
Ustalono, że Miasto Podkowa Leśna nie prowadzi placówek udzielających schronienia w formie tymczasowego miejsca w noclegowni. Takich placówek nie ma też na terenie Miasta. Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów oraz informacji przedstawionej przez Kierownika Ośrodka stwierdzono, iż Miasto nie zleca realizacji zadań w formie schronienia w noclegowni innym podmiotom uprawnionym w drodze konkursu ofert, nie zawarła odpowiedniego porozumienia administracyjno-prawnego z innymi gminami oraz nie zastosowała ustawy o zamówieniach publicznych w celu zamówienia takich usług.
Zgodnie z informacją Kierownika OPS w okresie objętym kontrolą nie realizowano tej formy pomocy, jednakże kontrolujący zwracają uwagę na zasadność realizacji zadania również w takiej formie.

Realizacja zadania w zakresie udzielenia schronienia w ogrzewalni.

Ustalono, iż na terenie Miasta Podkowa Leśna nie ma placówek udzielających schronienia w formie tymczasowego miejsca w ogrzewalni. Miasto nie prowadzi takich placówek.
Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów oraz informacji przedstawionej przez Kierownika Ośrodka stwierdzono, iż Miasto Podkowa Leśna nie zleca tego zadania innym podmiotom uprawnionym, nie ma podpisanego porozumienia z innymi gminami.
Zgodnie z informacją Kierownika Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie realizowano tej formy pomocy.
Kierownik OPS oświadczyła, że w przypadku pojawienia się potrzeby skierowania osoby bezdomnej do noclegowni lub ogrzewalni Ośrodek podejmie próbę znalezienia miejsca w tego typu placówce w najbliżej położonych gminach.
Zespół kontrolujący zwrócił uwagę na zasadność realizacji zadania również w formie ogrzewalni.

Zespół kontrolny stwierdził następujące nieprawidłowości:

1 Zadanie własne o charakterze obowiązkowym jakim jest udzielanie schronienia nie jest realizowane przez Miasto Podkowa Leśna.

* Zgodnie z oświadczeniem Kierownika Ośrodka „ nie wystąpiły przypadki bezdomności wśród mieszkańców Gminy Podkowa Leśna".

* Nieprawidłowość ta narusza zapisy art. 17 ust. 1 pkt 3, zgodnie z którym do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

2. Miasto Podkowa Leśna nie dopełniło obowiązku zgłoszenia do rejestru Wojewody zmian wynikających z nie przedłużeniem umowy ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu Schronisko "Mar-Kot" w Ożarowie Mazowiecki prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych w Ożarowie Mazowieckim przy ul. Kopernika 2. Umowa obowiązywała do grudnia 2024 r. i nie była ona przedłużona w okresie podlegającym kontroli.

*Nieprawidłowość wynika z przeoczenia.

*Wskazana nieprawidłowość narusza zapis art. 48a ust. 11c, zgodnie z którym gmina zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Realizację powyższego zadania, w zakresie udzielenia schronienia osobom tego potrzebującym, zespół kontrolujący ocenił negatywnie

X. Skargi i wnioski w sprawach związanych z przedmiotem kontroli i sposób ich rozpatrzenia.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika OPS, sprawy związane z przedmiotem kontroli, tj. zakres i sposób wykonywania usług na rzecz osób bezdomnych oraz udzielenie schronienia w mieszkaniach treningowych i wspomaganych, nie były przedmiotem skarg i wniosków w kontrolowanym okresie.

Na tym protokół zakończono.

Wykaz wymienionych w protokole dowodów, włączonych do akt kontroli:

- Oświadczenia kontrolujących - str. 1 do str. 2.
- Upoważnienie, Program kontroli, Zawiadomienie o kontroli – od str. 3 do str. 15 i str. 47.
- Zarządzenia i upoważnienia Burmistrza Miasta Podkowa Leśna do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy dla Kierownika i pracownika Ośrodka oraz dla Kierownika Ośrodka w sprawach dotyczących kontroli – od str. 16 do str. 19.
- Informacja dotycząca monitoringu strategii – str. 20.
- Pismo przekazujące ocenę zasobów z pomocy społecznej za 2024 do Rady Miasta – str. 21.
- Pismo przekazujące Sprawozdanie z działalności ośrodka za 2024 r. do Rady Miasta – str. 22.
- Informacjo o planie budżetu ośrodka na lata 2025 – 2026 r. w rozdziale 85214 – od st. 23 do str. 32.
- Kwalifikacje Kierownik Ośrodka – od str. 33 do str. 36.
- Pismo informujące o działaniach informacyjnych dotyczących przedmiotu kontroli – od str. 37 do str. 41.
- Wyjaśnienia Kierownika Ośrodka dot. mieszkań wspomaganych i treningowych – od str. 42 do str. 43.
- Uchwała dot. odpłatności za pobyt w schroniskach wraz z pismem przewodnim – od str. 44 do str. 46.

Pouczenie

Na podstawie § 17 ust. 1 i ust. 3-5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2025, poz. 1065) kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do:

- odmowy podpisania protokołu kontroli, przy jednoczesnym złożeniu, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania, wyjaśnień przyczyn tej odmowy,
- zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole; zastrzeżenia składa się na piśmie do dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, do niniejszego protokołu zostaną dołączone załączniki stanowiące jego integralną część, dotyczące zmian dokonanych w protokole kontroli.
W przypadku nieuwzględnienia zgłoszonych do protokołu kontroli zastrzeżeń, w całości lub części, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli zaakceptowanego przez dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół zawiera 17 parafowanych stron.

Data i podpisy inspektorów Data i podpis kierownika jednostki poddanej kontroli

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Katarzyna Salak
07.04.2026r.

17.04.2026r.

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Michał Tymiński
07.04.2026 r.

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam

17.04.2026r.

(data i podpis kierownika jednostki poddanej kontroli)

- Kierownik jednostki poddanej kontroli odmówił podpisania protokołu składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy/ i nie złożył w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienia przyczyn tej odmowy.)*
- Kierownik jednostki poddanej kontroli, przed podpisaniem protokołu, wniósł umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli/ po terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.)*
- Zgłoszone do protokołu zastrzeżenia zostały uwzględnione/ częściowo zostały uwzględnione/ nie zostały uwzględnione.)*

Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń zostało doręczone kierownikowi jednostki podlegającej kontroli w dniu .....)*

Data i podpisy inspektorów

.....

.....

(* niepotrzebne skreślić)